

Komuniké z konferencie Horizonty železničnej dopravy 2025

Jasná, 7.–9. októbra 2025

V dňoch **7.–9. októbra 2025** sa v Jasnej uskutočnil **13. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Horizonty železničnej dopravy**, organizovaný **Žilinskou univerzitou v Žiline, Fakultou prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov**, v spolupráci s **Asociáciou železničných dopravcov Slovenska (AROS)** a s podporou významných partnerov zo železničného sektora ako sú **METRANS, RailTransport International (RTI), Železnice Slovenskej republiky** a zástupcovia štátnych orgánov.

Na konferencii sa zúčastnilo **147 odborníkov z deviatich krajín** – Nemecka, Francúzska, Belgicka, Poľska, Maďarska, Srbska, Chorvátska, Česka a Slovenska. Tento medzinárodný rozmer potvrdzuje, že slovenský železničný sektor sa stáva **aktívnou súčasťou európskeho priestoru pre vedu, inovácie a interoperabilitu**.

Témou konferencie bola **automatizácia a digitalizácia v kontexte interoperability železničného systému**. Účastníci diskutovali o aktuálnych výzvach železničného sektora a zhodli sa, že železnice v EÚ i na Slovensku stoja pred rozhodujúcim obdobím, **môžu sa stať nosným pilierom udržateľnej mobility v Európe, alebo riskujú zaostávanie za svetovými trendmi**.

Odporúčania a závery konferencie

1. Stabilné a viaczdrojové financovanie železníc

Slovensko potrebuje dlhodobý, predvídateľný a efektívny systém financovania železničnej infraštruktúry, ktorý nebude závislý výlučne od fondov EÚ. Účastníci odporúčajú prijať pripravovaný **Zákon o národnej dopravnej infraštruktúre**, ktorý má vytvoriť rámec pre stabilné a transparentné financovanie. Prioritou je dokončenie modernizácie hlavných koridorov do roku 2040 a aktívne zapojenie Slovenska do budovania **vysokorýchlostných tratí (VRT)** ako súčasti európskej dopravnej siete TEN-T.

2. Digitalizácia a automatizácia ako priorita

Modernizácia železníc musí byť postavená na implementácii európskych technologických štandardov, vrátane **Európskeho vlakového zabezpečovacieho systému (ETCS), digitálneho dvojčata infraštruktúry či digitálneho automatického spriahadla (DAC)**. Slovensko by malo realizovať pilotné projekty digitalizácie a zároveň koordinovať tieto kroky so susednými krajinami. Financovanie týchto projektov však musí byť nastavené tak, aby **neznižovalo konkurencieschopnosť železničných podnikov** a súčasne posilňovalo legislatívny rámec pre **kybernetickú bezpečnosť a interoperabilitu**.

3. Podpora ľudského kapitálu a generácie Z

Rozvoj železničného sektora si vyžaduje investície do ľudí rovnako ako do infraštruktúry. Odporúča sa rozšíriť programy **duálneho vzdelávania, stáží a spolupráce univerzít s praxou**, aby mladí odborníci mali možnosť zapojiť sa do inovatívnych projektov už počas štúdia. Zvýšenie atraktivity pracovných pozícií, systematické budovanie kompetencií a otvorenie priestoru pre **inovácie prichádzajúce od generácie Z** sú nevyhnutné pre dlhodobú stabilitu sektora.

Záver

Konferencia **Horizonty železničnej dopravy 2025** potvrdila, že železničná doprava má zásadný význam pre ekologickú, bezpečnú a konkurencieschopnú mobilitu v Európe.

Slovensko stojí pred strategickými rozhodnutiami, ktoré určia jeho postavenie na európskej železničnej sieti. Účastníci vyzývajú **štát, manažéra infraštruktúry, dopravcov, priemysel a akademickú obec** k spoločnému úsiliu pri napĺňaní týchto cieľov. Ambíciou Slovenska by malo byť **stať sa lídrom digitalizácie, interoperability a rozvoja ľudského kapitálu v železničnom sektore strednej Európy**.